

5772 • Kværndrup

Nr. 51 SEPTEMBER 2020

INDHOLD:

Side 4: Markedet mangler

Side 6: Novemberudstillingen har
25-års jubilæum

Side 10: Grøn energi til Kina via
Kværndrup

Side 12: Mad til Bier

Side 14: Aktiviteter i Kværndrup IF

Side 18: Nyt fra Kværndrup Boldklub

Side 19: Nyt fra div. institutioner

Side 24: Kirkehøjskole midt på Fyn

Side 26: Landsbyen Egeskov, der for-
svandt - 1. del

KVÆRNDRUP TRUNDERUP GULTVED EGESKOV

Holdet bag

Redaktion

Anders Thorup, redaktør:
tlf. 6227 1274

Lars Skov Sørensen:
tlf. 2276 4141

Tekst og billeder til bladet

5772.kv@gmail.com
(billeder skal fylde mindst 1 MB.)

Layout

Anne Sloth
Kaare Paludan

Tryk

Hobro Lyntryk

Økonomi og annoncetegning

Olav Engholm, (valo@pc.dk)
Frede Jensen

Uddeling

Bodil Engholm m.fl.

Om indlæg, artikler og andet indleveret materiale

Ansvar for indlæg, artikler m.m. påhviler alene forfatteren/indsenderen.

Det kan være nødvendigt at redigere, beskære eller udelade dele af det indleverede materiale, men såfremt det drejer sig om væsentlige ændringer, vil det selvfølgelig være efter aftale med indsender. Redaktionen forbeholder sig desuden ret til helt at fravælge indsendt tekst og billeder, hvis der er pladmangel i bladet.

5 blade om året

Der er planlagt 5 udgivelser på et år: uge 9, 16, 26, 37 og 48.

Deadline til næste nr. er den 30. OKTOBER.

Fra redaktionen

Af Anders Thorup

I lederen nr. 50, blev der udtrykt håb om, at Egeskov marked kunne gennemføres. Men Coronaviruset er ikke forsvundet, det har nærmest spredt sig siden, så Markedsforeningen har ikke kunnet gøre så meget andet end at aflyse Egeskov marked 2020. Læs i øvrigt Lars Sørensens glimrende artikel om det manglende marked.

En historisk beslutning, men man må også sige at pandemien er historisk. Egeskov Marked er således i samme situation som Europamesterskabet i fodbold, Roskilde Festivalen, paraden ved Copenhagen Pride og mange andre arrangementer i Danmark – ja i verden. Håber, at Egeskov Marked kan gennemføres næste år, for jo længere pause, des sværere bliver det naturligvis at komme i gang igen.

Men som Brian Nyhus nævner, så har der i Egeskov Markedsforening været et generationsskifte i gang. Og Brian Nyhus er selv også ny. Et års ufrivillig pause giver bestyrelsen mulighed for at etablere sig som en stærk enhed med et indbyrdes godt kendskab til hinanden og de egenskaber og svagheder, som hvert medlem i en besty-

relse besidder. Nye folk – ja måske endda yngre folk – har sikkert også nye ideer, så forhåbentlig vender Egeskov Marked tilbage næste år og bliver den folkefest, som den altid har været. De mange hjælpere vil der stadig være brug for, og mon ikke også at de mange hjælpere vil savne årets marked og være ekstra motiverede til at give den hele armen i 2021.

Coronaviruset skaber også problemer for mange andre, både i vores lille lokale samfund, og i hele verden. Nogle har det godt med at være mere isoleret, for andre er det en pinsel. I skrivende stund er der indført tvungent brug af mundbind i den offentlige transport og i vores lokale foreninger er der indført restriktioner i antal personer i omklædningsrummene og i fitnesscenteret og kravene til afsprøjtning af bolde og redskaber er store. Heldigvis er disciplinen god, så forhåbentlig er vi ikke med til at sprede virus.

Foreningerne mister penge. Dels i manglende indtægter fra arrangementer, dels for øgede udgifter til sprit og rengøringsudgifter. Men på den lange ba-

Priser for annoncer

1/8 side: 1.600 kr. ex. moms,
1/4 side 3.000 kr. ex. moms,
1/2 side 5.500 kr. ex. moms,
3/4 side 10.000 kr. ex. moms.
Priserne er for 5 numre årligt, husstandsomdelt til ca. 1200 husstande.

Ordlyden af annoncen kan ændres fra blad til blad.

Forsidelogo:

Rentegnet af NIMA

Forsidebillede:

Solnedgang d. 22. juli 2020, dagen for vindmølletransporten

Fotograf: Edvin Larsen

FRA REDAKTIONEN

ne, er den største risiko nok, at foreningerne også mister medlemmer. Det påvirker selvfølgelig økonomien, men færre medlemmer giver også problemer med at stille hold i de forskellige discipliner/årgange. Det er slemt for foreningerne, men så sandelig også for medlemmerne, der kommer væk fra deres aktivitet.

Al aktivitet, uanset om det er fysisk eller en stillesiddende hobby, påvirker vores livskvalitet. Vores fysiske tilstand er

vigtig for vores mentale helbred, ligesom aktivitet forebygger sygdomme. Så det vil være en katastrofe for vores samfunds sundhed – og økonomi –, hvis foreningslivet tager varig skade af coronakrisen. Vi må alle stå sammen for at bevare vores gode foreningsliv, måske se lidt igennem fingre, hvis vi ikke lige får det, vi var blevet lovet for vores kontingent, tage det afslappet og komme igen senere, hvis vi møder op i fitness, og der ikke er plads til flere og måske give en hånd

ved at hjælpe trænere og andre frivillige med at rengøre/spritte, inden du eller dit barn skal træne.

Egeskov Marked har i adskillige år givet store tilskud til foreningslivet i Kværndrup. Det vil derfor også være oplagt, at vi må acceptere stigning i de kontingenter, som foreningslivet i Kværndrup gennem flere år har været i stand til at holde nede på grund af markedsindtægterne.

OLE'S OLIE
Damhusvej 16 • 5750 Ringe • Tlf. 62 62 50 48
www.oles-olie.dk

Kværndrup Fysioterapi

Kværndrups gamle lægehus, Nyborgvej 16
v/ Anders Thorup

tlf. 50 99 18 94

mail: Kvaerndrupfys@gmail.com

www.kvaerndrupfys.dk

Kværndrup Auto og Karosseri

Stationsvej 14,
5772 Kværndrup
62272710
www.kavs.dk

*Alle autoreparationer udføres på både person- og varebiler
Reparation af skader og rustarbejde af højeste kvalitet*

DÆK - UDSKIFTNING - SERVICE

Find os på Facebook

Markedet mangler!

Af Lars Skov Sørensen

Kværndrups årlige forvandling til gøgl og stemning i september udebliver efter historisk aflysning af Egeskov Marked.

Mørke skyer over Egeskov Marked 2019. Måske et varsel.

Foto: Lars Skov Sørensen

"Egeskov Marked er desværre aflyst!" Så klar var meldingen på markedsforeningens Facebookside, blot få uger før kræmmere, campingvogne og kaniner ville gøre deres indhop på markedspladsen.

Nok ikke den store overraskelse for mange i et år, hvor Covid-19 har givet en alvorlig svingtur til vores velkendte verdensorden.

Alligevel fremstår pauseringen af markedet som en markant hændelse. Set i det lokalhistoriske perspektiv har aflysningen en nyhedsmæssig volumen langt over den drønende dødsdrom eller de evigt skrattende tombolasælgere. Hverken regn- og mudderbadet i 1993, flystyrtet over pladsen i 1989 eller kraftig blæst har hidtil rokket

ved teltpælene under markedet. Ifølge lokalhistoriker, Edvin Larsen, skal vi helt tilbage til et lokalt udbrud af mund- og klov-syge i 1938, for at finde noget, der ligner en aflysning. Og her blev markedet "kun" flyttet og afholdt i tilpasset form i Odense. Edvin Larsen har i sin research ikke fundet yderligere kildemateriale, der dokumenterer nogen aflysning af Egeskov Marked, hvor handel og håndslag kan spores over 600 år tilbage i tiden.

Et af Danmarks ældste kræmmermarkeder blev altså et af sæsonens sidste til at sidde endegyldigt fast i sølet, i kølvandet af pandemien.

Selvom beslutningen længe har set ud til at være givet, så

ventede den nyudklækkede markedsformand, Brian Nyhus, alligevel til allersidste øjeblik, med at pakke håbet om Egeskov Marked 2020 helt sammen: "Det kostede ikke noget at vente", siger Brian Nyhus. "Samtidig kunne vi måske få et ekstra stort run på, når det nu var det eneste marked. Det var et sats, der var værd at tage", mener formanden.

"Jeg er utrolig ærgerlig over at måtte aflyse. Det er jo mit første år som formand. Vi har desuden tre på valg i år, og hvis de vælger at stoppe, er næsten hele bestyrelsen skiftet, uden at vi har holdt marked. Dermed kan det blive en hård tårn næste år", advarer Brian Nyhus. Han ser også andre konsekvenser ved aflysningen:

"Umiddelbart er det nok værst for de skoleklasser, der er sikret et beløb for at hjælpe. Vi er rigtig kede af, at vi må skuffe dem, men også byens foreninger, herunder spejderne, går glip af støtte. Samtidig betyder det rigtig meget for mange i byen at komme og hjælpe. Sidst har det jo også betydning for pizzeria, kroen, Brugsen og så videre, at der ikke kommer alle de mennesker til byen." Selvom gavebod og grillbar er lukket ned i denne omgang, håber formanden helt bestemt, at byens enorme event vender tilbage i 2021. "Vi er i hvert fald allerede i gang med at forberede det", lyder det fra Brian Nyhus. "Uden at røbe for meget", fortsætter han, "ville vi gerne have fat i alle de fantastiske

Mindre trængsel i 2020

Foto: Lars Skov Sørensen

gårdbutikker, der er rundt om på Fyn. Derudover skulle vi have et forsøg på at komme i Guinness Rekordbog, men vi er blevet lovet, at de vil komme i 2021."

Nok har Markedet og markedsfesten, for den sags skyld, trukket den ultimative nitte i år.

I det mindste er der stadig begrundet håb for ordenes gyldighed, i den uomgængelige hymne "Egeskov Markedsvals":

"Ses vi ej før, ja så ses vi på Fyn – når der er marked i by'n" (men altså først i 2021).

Endnu flere krukker i Ryslinge

Vi forsøger hele tiden at få nye og interessante produkter hjem til vores trofaste kunder. Vi har igen fået de smukke **mosaikborde** med tilhørende stole hjem. Fra Vietnam har vi fået en ekstra container med krukker i nye og meget spændende farver/glasurer.

Mangler du krukker ud over de sædvanlige, så er Ryslinge Krukke-Marked et besøg værd.

Ryslinge Krukke-Marked Tlf. 6267 2255
Rødamsvej 22, 5856 Ryslinge. www.krukke-marked.dk
Åbn. Man-Fre 09.00-17.00. Lørdag 09.00-15.00
Søn-/Helligdag. 10.00-15.00.

Husk du får stadig energitilskud

- Efterisolering af loft, gulv og hulmur
- Stor besparelse på varmeregningen
- Høj isoleringsevne
- Ingen samlinger
- Ingen kuldebroer
- Fugttransporterende
- Høj brandmodstand
- Miljørigtigt
- CO₂-besparende

Moderne og effektiv isolering

Få tilskud til efterisolering af din bolig

Spar op til 50% på varmeregningen ved at efterisolere med Papiruld.

Tømrer & Snedkermester
Allan Broholm ApS
www.a-broholm.dk Tlf. 21 49 20 55

21 49 20 55 • www.papiruldsydfyn.dk

Novemberudstillingen har 25 års jubilæumsudstilling den 31. oktober 2020

Tekst : Gunnar Bundgaard

Fotos: Grethe Munk, Lotte Moestrup o.a.

Udstillingsidéen blev udklækket en hed sommerdag i august måned 1995 i et lille kulturudvalg bestående af Aage Rasmussen, Klaus Skovgaard og undertegnede på Trunderup Friskole.

Gunnar Bundgaard

Igenennem en forudgående år-række var friskolens historiske selvforståelse som en folkeoplysende størrelse langsomt udhulet. Dels var der vigende tilslutning til traditionel foredragsvirksomhed, og dels blev foredragsholdere mere og mere professionaliserede, hvilket smittede af på honorarets størrelse.

Friskolen havde nogle rammer, som kunne udfyldes med fællesskab i en ny forståelse. På mødet blev der lagt en ide frem om, at skolen kunne invitere lokale kunstnere til at mødes og lave en stor udstilling den 2. weekend i november. Der blev spurgt ind til behovet i egen forældrereds, der talte et par virkelig dygtige kunstnere, og feedbacken var positiv!

Gnisten blussede op i os alle 3 i kulturudvalget, og i løbet af forbavsende kort tid blev der fastlagt nogle retningslinjer, som senere er let tilpassede, men aldrig radikalt ændret.

- Der er ingen censur på udstillingen, og udstillerne skal

ikke betale for at deltage.

- Udstillerne må sælge billeder, skulpturer, kort og kunsthåndværk m.v. under udstillingen, men billeder og skulpturer, der er taget med for at udgøre udstillingen, må ikke nedtages før udstillingen er lukket.
- Udstillingen er til for udstillerne og publikums skyld, og udstillere og publikum må ikke opleve, at være en del af et PR fremstød for særinteresser i arrangørgruppen.
- Der annonceres efter billed- og skulpturkunstnere samt kunsthåndværkere, ligesom repræsentanter fra institutionsverdenen (billedskoler, børnehaver og/eller skoler) inviteres til at deltage i udstillingen i en turnusordning. (Denne hensigt viste sig dog hurtigt at aflive sig selv, fordi udstillingens opsætnings- og nedtagelsestidspunkter hverken passede ind i skole- og institutionsverdenens undervisningsplaner eller arbejdstid).

Da de første par udstillinger var lykkeligt overstået, og vi skiltes med et optimistisk "Vi ses igen til næste år", blev

Frivillige i cafeen

udstillingens domænenavn www.novemberudstilling.dk købt og dens økonomi udskilt. Udstillingen havde indtil da fået lidt starthjælp fra igangsætterne. Da det viste sig, at udstillingen kunne opnå støtte fra fonde og tillige ganske kortvarigt fik en kommunal underskuds-garanti osv., var det bydende vigtigt, at der ikke kunne drages tvivl om dens uafhængighed. Den ruller afsted år efter år med udvisning af stor spare- og offervilje, og alligevel bliver der både udarbejdet flotte plakater og lavet mindre anskaffelser til at opfylde specifikke behov, - alt sammen for at skabe en bedre udstilling og bedre udstillingsfaciliteter.

En del af denne forudsætning skaffes til veje via salg i cafeen, der bemandes af frivillige. En pause i cafeen lige midt i udstillingens hjerte smitter den besøgende med udstillingens stemning og er altid en garanti for

Bo Andersen fra Den Faberske Fond overrækker 1. pladsen

god snak og mange udvekslinger af hilsener.

Kunsten fik lyd, da der opstod behov for fornyelse i udstillingen. Musikalske indslag blev i løbet af de første år repræsenteret og har lige siden medvirket til at helstøbe oplevelsen af, at man tager del i en kulturel højtidelighed. Sådan føles det i hvert fald ofte, når udstillingens stille og simrende væsen bevæges af toner, sang og vibrationer i en helhed, der smukt klæder hinanden.

Udstillingen står i dag som dengang på 3 ben: Kunstnere, Trunderup Bylaug og Trunderup Friskole, som i godt indbyrdes samarbejde og forståelse udvikler og fornyer sig fra år til år. I løbet af de første få år nåede udstillingen mere end at 3-doble antallet af udstillere. Fra og med år 2002 har der været mulighed for publikum til at kunne stemme på et værk fra udstillingen, som via en helt fantastisk flot gestus fra Den Faberske Fond har kunnet købes af den vindende kunstner

og skænkes til en institution. Den glæde har jeg deltaget i flere gange, og det er et særkende for Novemberudstillingen, at dens kunst i dag kan ses hænge eller stå, hvor mange mennesker færdes og vidne om udstillingens kreative kraft. Det er en særdeles smuk,

usædvanlig og anerkendelsesværdig profil at vise udadtil.

I 2008 blev der udskrevet en logokonkurrence. Den nåede langt omkring, men kun et par forslag lå inden for den ret stramme beskrivelse, som konkurrencegrundlaget udgjorde. En ung pige fra Vejle vandt til sin egen store overraskelse, og med hendes fortolkning var der

sikret et genkendeligt billede, der fremover kunne illustrere forståelsen af Novemberudstillingen, - præcist som et logos formål er.

Samarbejdet med frivillige i Trunderup Bylaug og Trunderup Friskole kører gnidningsløst og er med til at løfte udstillingen, så den år efter år opstår som en ny og forventningsskabende begivenhed. Udstillere og frivillige spiser sammen lørdag aften i udstillingsweekenden, der holdes udvalgmøder i fritiden hen over året, hvor opgaver uddeles, hvor forventninger og forslag prøves af og afstemmes, - samarbejde med et fremadrettet sigte når det er bedst.

Jeg beundrer den kreative flid, udtryksmangfoldighed og skaberevne, der breder sig ud over os, hvad enten man er udstiller, arrangør/frivillig eller publikum. Endnu engang hjertelig tillykke med jubilæet.

Hvordan er det at være udstiller på Novemberudstillingen?

Birgitte Busk, kunstner, som var med fra starten fortæller:

For 25 år siden arbejdede jeg på Trunderup Friskole. I den forbindelse hørte jeg om det nye tiltag med en udstillingsweekend for lokale kunstnere, kunsthåndværkere og hobbyfolk. Min første tanke var: Jeg skal være med! I min impulsivitet, nåede jeg ikke at tænke så meget over, om jeg rent faktisk havde noget at udstille, men det skulle jeg nok klare inden da. Det var ikke første gang, at impulsiviteten trak mig ind i nye spændende projekter. Og dette skulle vise sig at få en meget stor betydning for min fremtid.

Det første år var begejstringen ikke til at tage fejl af. Det var

Birgitte Busk med et par af sine fantastiske trådmalerier

som om, der sneg sig en ny stemning ind i friskolens område og forvandlede lokalerne til én stor fælles legeplads for børn og voksne i to dage. Kunstnerne blev udfordret og publikum aktiveret: "Årets Værk" med publikumsafstemning, amerikansk lotteri med dansk kunstnerstøv, den folkelige lagkagedyst, som blev ædt op af kunstnerisk seriøsitet, kunststafetten, der til tider var plaget af manglende fart, kunstauktionen, de små ups'ere, det uuhøjtidelige, det underfundige og de upolerede diskussioner ved evalueringerne.

Der er ingen tvivl om, at trygheden og fællesskabet er det essentielle, for både nye og mere erfarne udstillere. Novemberudstillingen fylder 25 år pga. de frivillige kræfter, der hvert år sørger for invitationer og de fysiske rammer. Kunstnerne ville ikke tilmelde sig år efter år, hvis ikke en stabil og engageret arbejdsgruppe hvert år lægger rigtig mange timer i planlægning, optimering, invitationer,

PR og bearbejdning af kunstnerens evaluering.

Novemberudstillingen har for mig betydet en enorm udvikling i forholdet til valget af min udtryksform og udviklingen af mine trådmalerier, samt min tryghed i at udstille mine værker i andre sammenhænge.

Jeg har været med næsten alle årene, og har jeg ikke været udstiller, så har jeg været gæst.

Pia Storm, som er kunstsmed og bor i Gislev, fortæller, at når man har en spirende kunstner gemt i maven eller har arbejdet med kunsten igennem lang tid, så er novemberudstillingen på Trunderup Friskole et godt sted at vise det kreative og kunstneriske frem.

Det er trygge rammer og oftest ret godt besøgt. Der er mange, som har sin debut her. De første gange kan det være svært og angstfremkaldende, for det er jo ens hjerteblod, der vises frem.

Men her er der plads til alle udstillere, både nybegyndere og "gamle etablerede". Der er mange nye, der får en hjælpende hånd, så den kunst, de producerer, kommer til at tage sig bedst ud.

Men her har du også mulighed for at få indflydelse. Traditioner er til for at blive, de kan blive lidt slidte, og der er måske en god grund til at ændre lidt på formen hen ad vejen.

Novemberudstillingen formår at forny sig, det har kunstnerne god mulighed for at være med til. Hvert år er der evaluering for de udstillende kunstnere, hvor ideer, kritik og ros har frit spil. Jeg glæder mig til at være med på jubilæumsudstillingen.

Birthe Banke

Udstillingsrum 1 i 2013.

Birthe Banke som maler acryl-malerier i glade farver fortæller: Jeg har i flere år med glæde deltaget i "November Udstillingen". Ordet 'glæde' favner og betyder rigtig mange ting for mig. Her er et fællesskab, og man mærker med det samme, at man er velkommen, og alle hjælper hinanden.

Kunstnerne inviteres til en informationsaften på skolen ca. 3-4 uger før, hvor man bl.a. finder netop dét rum, som vil passe til de kunstværker, man vil have med på udstillingen. Det er godt tænkt, og guld værd.

Åbningen af udstillingen er unik og ikke mindst festlig i form af taler og diverse underholdning. Dét emmer af interesseret publikum overalt, de venter spændt på kaffen og de traditionelle lækre lagkager i Caféen. Salg af lotteri med flotte præmier fra vi udstillere bliver hurtigt udsolgt - til trods for 2-3 skænkede kunstværker fra hver udstiller. Der afholdes desuden hvert år en publikumsafstemning om "Årets Værk". Det er frivilligt, om kunstnerne vil tilmelde et værk. Det er et stort tilløbsstykke. 25-års jubilæet kan kun skyldes

de utroligt mange, faste frivillige hjælpere samt tovholderne, som år efter år knokler med planlægning, indkaldelse, omrokeringer af inventaret samt tålmodigheden med os 'kunstnere', der vælter ind fredag aften og ikke mindst, når vi forlader bygningerne om søndagen efter et evalueringsmøde for deltagerne.

Kæmpe ros til alle implicerede og ikke mindst tak for lån af skolens lokaler. Jeg kommer selvfølgelig igen til jubilæet og håber, at der fortsat vil blive arrangeret novemberudstilling.

Årets udstilling er desværre aflyst.

Udsat til 2021

Åbning af Novemberudstillingen 2013.

Grøn energi til Kina via Kværndrup

Af Anders Thorup

Tilløbsstykke da ca. 100 m lang vindmølletransport passerede Kværndrup

Gennem flere dage havde forskellige entreprenører haft gang i deres gravemaskiner for at gøre klar til den tæt på 100 meter lange vindmølletransport. Specielt vakte det opsigt, at flere af byens rundkørsler blev delt i 2 eller gravet væk i kanten. Naturligvis efter nøje beregninger, så ødelæggelserne blev så få som muligt.

Onsdag d. 22. juli lige efter aftenmaden kom der gang i byen. En stor transport skulle fra Stenstrup til Kina, og den skulle gå via Nyborg med skib. Rygtet sagde, at det var en støbeform til møllevinge, der var dækket godt til, så producentens konkurrenter ikke kunne aflure dem.

Tre Ege Skolen
KVÆRNDROP AFDELING

skolen i hjertet af byen

www.treegeskolen.dk

Når du har brug for os, er vi tæt på – også søn- og helligdage

Anita Grundahl og Morten Bytoft

Den lokale bedemand®
Svendborg, Ringø-Midtfyn

Valdemarsgade 50, 5700 Svendborg – Telefon 6221 9909
Gørtlervej 7, 5750 Ringø – Telefon 6262 1638

www.dlb.dk

Fodplejer Mette Bruun
LÆGEEKSAMINERET

Ørbækvej 12 - 5854 Gislev - Tlf. 2892 0930

Kværndrup
Entreprenør forretning

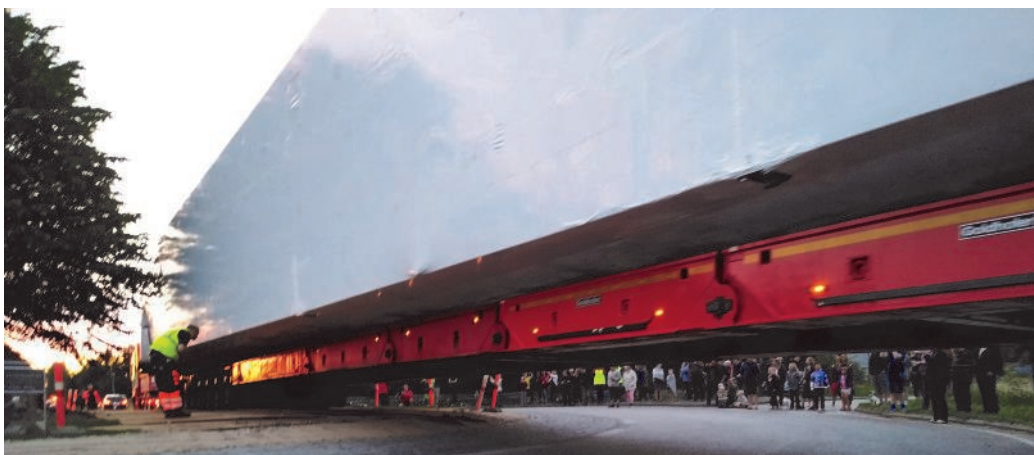
Aut. Kloakmester - Tlf. 62 27 17 53 - www.kvfe.dk

Jord- og betonarbejde - Hus-, industri- og staldbyggeri - Flise- og anlægsarbejde - Kloakarbejde - Kloak-TV - Micrograver - Minigraver - Miniged og rendegraver

v. Søren Larsen - sl@kvfe.dk

SOGNEROD

På Facebook fortalte folk med insiderviden om, hvornår transporten afgik fra Stenstrup, så folk i Kværndrup og Trunderup var klar på vejen for at følge med i, hvordan det store køretøj listede sig gennem landskabet. Der var i høj grad tale om teamwork fra transportfirmaets side, og der var tilsyneladende tænkt på alt. I hvert fald var der gang i en motorsav, da trans-

porten skulle forlade Svendborgvej.

Transporten gik tilsyneladende efter planen og efter 1 times tid i selskab med naboerne og nogle gode billeder på mobilen, gik folk atter hver til sit. Næste dag gik entreprenørerne så i gang med at reparere rundkørslerne, som nu - 1 måned senere - ligner sig selv igen.

Mens vi så på vindmølletransport tog Edvin Larsen solnedgangsbillede. Det ses som forsidebillede.

Lækre nye
efterårsvarer hos
Bellissima i Ringe

Åbningstider Ringe.
Mandag - fredag kl. 10 - 17
Lørdag kl. 10 - 13
Kværndrup:
Midlertidig lukket

Følg os på facebook

Bellissima

v/Henriette Pedersen
Algade 38, 5750 Ringe
og
Kværndrup Vænge 6
5772 Kværndrup
Tlf. 60 24 83 84
Henriette@bellissima.dk

Mad til bier

Af Lise-Lotte Liengaard

Blomsterne i marken i Sønderhave er så småt ved at afblomstre, og der har været en del besøgende for at plukke en buket. Dejligt. Om der sås blomster igen i 2021 vides endnu ikke. Måske vil det være godt med et år, hvor vi følger, hvad der af sig selv vil gro frem.

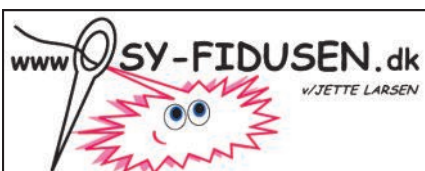
Vidste du at:

- For at indsamle 1 kg. honning bruger bifamilien selv 8 kg til "brændsel"?
- Der i en hvidkløvermark findes 400-500 millioner blomster pr. ha. Hver enkelt af disse blomster skal bestøves af en bi for at sætte frø?
- En bifamilie kan overvinde ved temperaturer helt ned til minus 45 grader?
- Der findes ca. 240 forskellige slags bier herhjemme?
- Honningbien er den vigtigste bestøver af jordbrugets arealer i Danmark?
- Honningbiens bestøvning anslås at have en værdi på 1 mia. kroner om året!

Hjælp bierne

og få mere ud af din have

Bierne og blomsterne har udviklet et fint samspil og en gen-

HAR DU BRUG FOR EN

SYERSKE?

Jeg hjælper gerne med at:

- Skifte lynlås
- Reparere
- Lægge op og forandre
- Sy gardiner og andet tilbehør
- Nu også slåede knapper

Syr nyt tøj (helt fra bunden)

Kløvervej 7, Kværndrup

www.sy-fidusen.dk

Tlf.: 28 72 77 18

Mail: jette@sy-fidusen.dk

sidig afhængighed, hvor blomsterne bruger pollen og nektar til at lokke bierne til. Til gengæld bestøver bierne blomsterne i iveren efter at samle nektar og pollen. Derved sikrer de, at blomsterne udvikler sig til dejlige frugter, bær og frø.

I løbet af sæsonen er der perioder, hvor der decideret mangler blomster i landskabet. Som haveejer kan man gøre bierne en stor tjeneste ved at sikre flest mulige bivenlige blomster i

sin have. Desuden kan der i en have skabes redepladser til mange af de vilde bier.

Når man som haveejer planter for bierne og skaber gode levesteder, gør man samtidig sig selv en stor tjeneste ved at sikre gode betingelser for, at der næste år kan høstes frugt og bær i haven.

Derudover får man en mere levende have med gode muligheder for fantastiske naturoplevelser.

Så og plant bivenligt

Kløver i græsplænen: Vælg en plæneblanding med kløver eller udså minikløver i din græsplæne. Det giver blomster, som bierne kan besøge hele sommeren, og samtidig er kløver med til at tilføre næring til græsplænen.

Vælg de enkelte blomster

Mange forædlede planter har flotte fyldte blomster med et væld af kronblade. Desværre giver disse planter sjældent pollen til bierne, da deres støvdragere i forædlingsprocessen ofte er fortrængt til fordel for flere kronblade.

Eksempler på bivenlige planter, som du kan så og plante i haven:

Løg og knolde: Krokus, vintergæk, skilla, hyacinter, perlehyacinter.

Træer og buske: Pil, ribs, solbær, mirabel, kirsebær, blomster, kræge, buksbom, æbler, hindbær, rønnebær, hvidtjørn, liguster, roser (uden mange kronblade), klatrehortensia, snebær, lyng, vedbend.

Krydderurter: Purløg, salvie, oregano, timian, citronmelisse.

Stauder: Juleroser, kodriver, ærteblomst, blåklokke, kornblomst, perikon, asters, stenurt, Skt. Hansurt, lavendel, solsikke, stokrose, torskemund, løvemund, kattehale.

At tænke anderledes om en have:

Det kan være voldsomt svært at vænne sig til at synet af en have uden nyklippet "golfbane", og stukne kanter. Ligeledes skal man måske tænke i helt nye baner for at fremme den bivenlige have med sit valg af stauder, løg/knolde, træer og buske.

Det er et spændende projekt at forsøge. Selv mindre haver kan have et vildt hjørne, hvor græsset gror og kun slås en enkelt gang om året.

Mange krydderurter giver smukke blomster, som også pynter i enhver havebuket, eller de kan supplere en grøftkantsbuket.

Der findes en del tips på nettet – google er en ven her. Der er gjort forsøg og udført projekter flere steder her i landet, hvor familier har været med til at lægge jord og have til.

At en have er bivenlig – fremmer biodiversiteten – betyder ikke, at den behøver at gro helt til i brændenælder, tidsler eller skvalderkål, men giv gerne brændenælder og dermed sommerfugle deres eget hjørne - og skvalderkålen har de smukkeste blomster.

Det tager tid at erfare den anderledes måde at dyrke og lægge til rette på – og det tager tid at vænne hjernen til det anderledes udtryk, haven får.

Bierne i Sønderhave arbejder - og det gør deres ejere også.

Der er slynget rapshonning i juni.

Sidst i juli blev der slynget honning endnu en gang. Denne honning skal røres flere gange end rapshonning. Derfor er anden omgang af årets "høst" endnu ikke helt klar til at hælde på glas.

Der er stadig lækker rapshonning på lager til 30 kr. pr. glas hos Tove og Ove Nielsen, Laurbærvænget 6, Kværndrup.

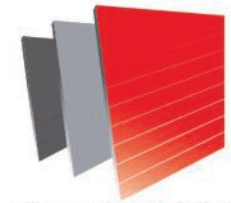
Læs i næste nummer om at klippe bivenligt, om bunker af kvas og sten, om bihoteller mm.

Kilder:

"Bi lidt" – folder udgivet af Danmarks Biavlerforening.

"Bliv bivenlig" udgivet af Danmarks Biavlerforening 2018 Miljø- og Fødevarerministeriet Hjemmeside.

ALT i PORTE
V/ JON KØHL JENSEN
www.alt-i-porte.dk

Jon Kohl Jensen
Mobil: 23 31 69 47
Mobil: 24 43 45 50
jon@alt-i-porte.dk

Faaborgvej 50 · 5772 Kværndrup

SALG & SERVICE

ALU STEEL

Plade- og profilmbehandling - certifikatsvejs
cnc fræsning - montage - slib og afgratning

ISO 9001:2015 • EN 1090-1:2009+A1:2011 • SS-EN 15085-2:2007 • ISO 3834-2:2005

Badminton

Af Gitte Jansen

At gå til en aktivitet som badminton betyder først og fremmest at lære de forskellige slag, bevægelse og selvfølgelig reglerne.

Det giver masser af motion og fællesskab med spillemæssige udfordringer, der passer til den enkeltes behov, men ikke mindst sjov og hygge.

Der vil være turneringer, kampe og socialt samvær, hvor den sociale trivsel er i højsædet.

Onsdagsholdet kl. 16.30 – 18.00 vil i år tilbyde træning til alle aldersgrupper fra U9 og opefter.

Har man lyst til at lære noget

om, hvordan man spiller double, eller hvordan man får mest ud af sin serv, så er muligheden her.

Træningen vil blive delt op for ungdom og for de lidt ældre.

For ungdomsspillere vil det også være en god ide at tage sine forældre med, så de også kan lære at spille.

Der vil til hver træning være fælles opvarmning, og derefter vil holdet blive delt op i forskellige grupper.

Træningen vil blive varetaget af 2 kompetente trænere, der har deres erfaring fra at spille selv.

Til senior træning onsdage kl. 20 til 22 kan alle deltage fra 16 år og op efter. Det er for alle der gerne vil spille badminton.

Man møder op og spiller med dem, der er til træning den dag. Der er den første halve time arrangeret træning af ens færdigheder i badminton.

Der er også for dem, der har mod på det, 2 turneringshold, hvor man kan komme ud og møde andre hold.

Motionist badminton er mandage kl. 19 til 21 og onsdage kl. 20 til 22, kontakt Gitte for nærmere info på 61 69 17 78.

Super Brugsen – Kværndrup

Åbent alle dage!

8⁰⁰ - 20⁴⁵

Byens Bedste slagtere

Tlf.: 62 27 15 55

Super Brugsen – der er forskel

**Super
Brugsen**

Super Brugsen – Kværndrup

25.295 KR.

TAK FORDI DU STØTTER KVÆRNDRUP BOLDKLUB

*30 % ekstra
i klubkassen*

Med et OK Benzinkort kan du også støtte Kværndrup Boldklub, hver gang du tanker. Bliver du samtidig mobil- eller elkunde, kan du støtte din lokale klub ekstra meget. Se mere på ok.dk/lokalsporten

OK

Gymnastikoversigt 2020-2021

	Aktivitet	Tid	Sted	Opstart
Mandag	Pilates	10.30 -- 11.30	Hallen	14. sept. 2020
	Krudtugler, 3-4 år	16.15 - 17.00	Hallen	24. aug. 2020
	Krudtugler, 5-6 år	17.00 - 17.45	Hallen	24. aug. 2020
	Pilates	18.30 - 19.30	Skolen	14. sept. 2020
Tirsdag	Forældre og barn	16.30 - 17.45	Hallen	25. aug. 2020
	Hiphop, 11 år og op	17.45 - 18.45	Hallen	25. aug. 2020
	Dame Gymnastik	19.30 - 20.45	Skolen	25. aug. 2020
Torsdag	Dance Jump, 0-2. Klasse	16.30 - 18.00	Hallen	27. aug. 2020
	Spring Mix, 2. klasse og op	18.00 - 19.30	Hallen	27. aug. 2020
	Hockey	18.00 - 19.30	Hallen	27. aug. 2020
	Stram Op	18.00 - 19.15	Skolen	27. aug. 2020
	3. Halvleg	19.30 - 21.00	Hallen	27. aug. 2020

Tilmelding og betaling sker via hjemmesiden: <https://www.kvaerndrup-if.dk/>, hvor du også kan læse mere om de enkelte hold.

Lokalt pengeinstitut...

Hos os er du et ansigt og ikke et nr...!

Bare ring 65 43 25 50!

**FRØRUP
ANDELSKASSE**

Sportsvænget 2 · 5871 Frørup · Tlf. 65 43 25 50 · post@froerupandelskasse.dk
www.froerupandelskasse.dk

Gultved Auto

Krumstrupvej 20, 5772 Kværndrup
Tlf. 62272734 v/Carsten Nielsen
gultvedauto@mail.dk
www.gultvedauto.dk

Alt i autoreparation og serviceeftersyn.
Klargøring til syn. Alt i autolakering.
Forsikringsskader/opretning m/bænk
Gratis lånebiler. Salg af kvalitetsbiler

KVÆRNDROP SMEDE- & MASKINFORRETNING

v/ Poul Nikkelborg Teinholt
aut. VVS-installatør

- Gas,- og olieinstallationer
- Fjernvarmeinstallationer
- Vand & Sanitet
- Smedearbejde

Svendborgvej 67, 5772 Kværndrup
62 27 13 69

Torsdagsmotion for seniorer

Af Solveig Pedersen, medlem af seniorudvalget, Kværndrup IF

Sommeren 2020 er vel overstået om end noget kold, men dog med mange dejlige solskinstimer. Desværre er Covid-19 ikke et afsluttet kapitel. Vi går alle og venter spændt på, at pandemien snart er overstået og at der er fundet en vaccine, så verden igen kan blive normal.

Da coronaen brød ud i marts måned og Danmark blev lukket ned, manglede vi stadig tre gange torsdagsmotion og der blev ikke afholdt nogen afslutning i hallens cafeteria.

Den sidste torsdag før juleferien og ved ophør af sæsonen plejer vi at afslutte med en sammenkomst i hallens cafeteria. Hvor vi hygger os med et par stykker smørrebrød, kaffe og småkager, der bliver sunget nogle sange fra DGI's sangbog. Vi går mætte, glade og opstemte hjem og glæder os til næste sæson.

Torsdagsmotion for seniorer starter igen torsdag den 24. september kl. 9.30 i Kværndrup Hallen.

Kom og vær med til god motion og socialt samvær i god atmosfære. Alle bidrager med, hvad hver især kan, der er ingen krav om fysisk formåen. Samtidig med at pulsen stiger, stiger humøret tilsvarende. Vores instruktør er Doris Hansen, der leder os igennem 2 timers formiddagshygge.

Vi starter opvarmning med en sang efter årstiden fra DGI's sangbog. Herefter indledes med en god gang opvarmning af kroppen i form af gymnastik. Nogen gange med mindre redskaber, så som elastikker og måtter.

Efter ca. ½ time holdes en mindre drikkepause, og man kan forlyste sig med andre aktiviteter bl.a. badminton, soft-tennis, ringo, petanque og tæppecurling. Kælderen er åben for

skydning. Herefter holdes igen en lidt længere pause, hvor der spises lidt frugt, drikkes og snakkes, og mange skifter aktiviteter. Der afsluttes med 15 til 20 minutters afspænding af musklerne. Klokken 11.30 slutter vi. Kom og vær med, der er plads til alle uanset alder og fysisk formåen.

Prisen for hele sæsonen er 450 kr. Sæsonen kører over 2 perioder. 11 gange før jul og 11 gange efter jul. Man må være med 2 gange uden tilmelding/betaling. Det er også muligt at tilmelde sig for en halv sæson.

Medlemmer af Seniorudvalget under Kværndrup IF er i dag Grete Jørgensen, Bodil Engholm og Solveig Pedersen. Tidligere var vi 5 medlemmer. Er der nogen blandt bladets læsere, der har tid og lyst til at være en del af udvalget, så kontakt venligst én af os. Der henvises til www.kvaerndrupif.dk

Alt i El-arbejde og Hvidevarer udføres.

Tlf.: 62 27 17 37

Se udvalget på www.elsalg.dk

Schou's El A/S
CVR 28315996

Schou's El & Hvidevare ApS
CVR 29631735

Fodbold i en coronatid.

Af Anders Thorup

Spritten har en fremtrædende plads til træning og kamp

selv, man har ikke fælles drikkedunke, som det ellers har været traditionen – man kan nok godt forestille sig, at det også fremtidigt er smartest med individuelle drikkedunke.

Vores seniorhold har ikke fået den bedste start. Herrerne i serie 3 og kvinderne i serie 2 har i skrivende stund deres første sejr til gode. Kampen denne søndag d. 23. august kl. 11.00 endte da også med en sejr til FC Kurant. Bedre gik det i Pokalturneringen, hvor det unge hold pressede Stjernen, der først afgjorde kampen i de sidste minutter. Stjernen vandt 2-1, men efter en rigtig god kamp.

Kværndrups bedste seniorhold er, i lighed med klubbens øvrige hold, godt i gang med turneringen.

På ungdomssiden har KB1919 spændende samarbejder i gang, dels med Gislev Idrætsforening, dels med Ringe Boldklub. Specielt spændende med samarbejdet med storebror fra Ringe – et samarbejde, som undertegnede ikke erindrer, har

været tilfældet tidligere.

Fodbolden er naturligvis også ramt af Corona. Rent praktisk må der kun være få folk samlet i omklædningsrummene, så de fleste møder omklædte. Bolde sprittes af – og som det fremgår af billede før en træning med de gamle, har spritten en fremtrædende plads.

Drikkedunke medbringer man

Kent Munchs kvinder har et rigtig godt hold med mange unge talenter. Mange af pigerne spiller sammen med "de gamle" søndag formiddag, og uden for turneringsperioden spiller de også sammen om onsdagen – til gavn for begge parter. Spændende at følge de talentfulde piger i fremtiden.

Børnehuset Oasen tilbage efter sommerferien

Af pædagog Tanya Ø. Jensen

I Børnehuset Oasen er vi ved at være tilbage efter sommerferien, og vi skal til at vænne os til de nye grupper vi skal være i, både i børnehave og vuggestue. Nogle er i løbet af sommeren startet i børnehave, og heldigvis gør vores integrerede hus det muligt at skabe en tryk overgang fra vuggestue til børnehave, så børnene allerede kender de "nye" voksne i børnehaven.

I foråret fik vi et ekstra læringsrum, i form af et telt, som følge af Covid-19, og det havde børnene stor glæde af. Det har vi desværre måttet sige farvel til i sommerferien, men som en bonus efterlod teltet en bar plet i græsplænen. Den griber vi muligheden i, og bl.a. laver en petanquebane i børnestørrelse, samt en jorden-er-giftig-bane, med fokus på den motoriske udvikling.

Inden vi blev ramt af Covid-19 fik hele huset plantet blomster, frugttræer og frugtbuske. Alt sammen som et tiltag for at styrke biodiversiteten på legepladsen, og lære børnene om konceptet fra jord-til-bord.

Vi glæder os til at fortsætte med at være ude, og se årstiderne begynde at skifte farve inden længe.

I er alle meget velkomne til at lege på vores legeplads, også i weekenden, bare I passer godt på vores ting på legepladsen.

TANDLÆGERNE I KVÆRNDRUP

Eva K. Jensen, Anastasia Kolcheva og Gabriela Ionescu
Svendborgvej 5, 5772 Kværndrup, tlf.: 62 27 27 71
Mail: linik@tandlaegernekvaerndrup.dk

Trunderup Friskoles generalforsamling

Af Anette Madsen, pr-ansvarlig Trunderup Friskole og Børnehave

Efter vores Trunderupdag, som vi altid holder første lørdag efter skolestart for at ryste nye og gamle børn og forældre sammen, havde vi valgt at holde vores generalforsamling. Det var ikke muligt i april pga. coronanedlukningen. Så denne blev også afholdt med corona-afstand.

Vi takker for fremmødet. Det var dejligt at se så mange, især nye ansigter. Det var også dejligt, at så mange var spørgelystne og engagerede, også i forhold til valgene til bestyrelsen, hvor der var mange kandidater at vælge imellem. Vi siger også tak til Gunnar Bundgaard for at dirigere os igennem generalforsamlingen.

Følgende blev valgt:
Troels Hedal Jensen, forældre-kreds,
Birgitte Rosenberg, skolekreds
Anette Madsen, skolekreds
Katja Lorenzen, skolekreds.

Suppleanter:
Gitte Asbjørn Schrøder
René Heiden Nissen

Siddende bestyrelse:
Janne Weller Knudsen
Maja Stilhøj Jensen
Jacob Hessellund

Der er afholdt konstituerende bestyrelsesmøde søndag den 23. august.

TRUNDERUP Friskole
& Børnehave

- Musik
- Faglighed
- Morgensang
- Emneuger
- Teater
- Kreativitet
- Koloni/Lejrtur
- Fællesskab på tværs af alder

Et godt sted at være - et godt sted at lære
Find mere information på www.trundfri.dk

Trunderupdag på friskolen

Af Anette Madsen, pr-ansvarlig Trunderup Friskole og Børnehave

Vi holder altid Trunderupdag den første lørdag efter skolestart. Den bruger vi til at ryste vores nye forældre sammen med de øvrige forældre. Alle klasser har så brugt ugen til at ryste sig sammen, da vi tit har nye classesammensætninger efter sommerferien. Og til at forberede poster til forældrene, så de har en lille dyst om, hvem der er bedst. Med medalje.

I år blev dagen afholdt med corona-afstand. Dagen var derfor opdelt som to selvstændige arrangementer så 5.- 9. kl. med forældre i en gruppe på fodboldbanen og bhkl-4. klasse i en anden gruppe på tarzanbanen og arenaen.

Posterne omhandlede i år litteratur, for de yngste eventyr. Med blandt andet gæt af Astrid Lindgrens bøger. Der blev mimet eventyr, både af børn og voksne, gættet sange fra friskolesangbogen. Og selvfølgelig præmie til bedste forældrehold. Emnet litteratur blev valgt fordi skolen i år vil have fokus på litteratur. Hvor der dels er fokus på læsning, men også på at lære at læse, for lysten og oplevelsens skyld.

Vi takker for, at så mange forældre mødte op og at I giver jer fuldt ud for at vinde en af de eftertragtede medaljer, som børnehaveklassen har stået for at lave.

Trunderup Murer Forretning ApS
Trunderup Dongsvej 21, 5772 Kværndrup

Stort og småt murerarbejde udføres

Tlf. 62 29 20 57
Mobil 20 26 60 57
mail: trunderupmurer@mail.dk

Svarer altid!

INTERSPORT SVENDBORG

SPORTEN
Centrumplads 17, 5700 Svendborg
Tlf.: 62 21 77 02 www.sporten-svbg.dk

Som medlem af idrætsforeningerne i Kværndrup
får du 20 % rabat

Kværndrup Seniorklub

Af Randi Skytte

Siden marts har alt næsten ligget stille. Dog nåede vi at afholde generalforsamling, men ikke at holde konstituerende møde.

Nu har vi holdt konstituerende møde og desuden endnu et bestyrelsesmøde, hvor vi besluttede, at der ikke bliver afholdt efterårs- og julefest i 2020, desværre.

Det var en enig bestyrelse, der besluttede, at vi ikke ville tage

nogen chancer med hensyn til smittefaren. Derimod besluttede vi, at alle de gode møder mm. vi havde planlagt for 2020, vil vi forsøge at få afholdt i 2021.

Heldigvis er både underholdere og foredragsholdere meget forstående for vores situation, så de stiller gerne op næste år.

Vi er kede af, at vi ikke har haft

den kontakt med vores medlemmer vi plejer at have, når vi er ude at sælge medlemskort.

Vi håber at kunne komme ud og besøge alle medlemmer i løbet af Februar 2021, hvis ikke der er for stor risiko ved det.

Det har været og er en underlig situation vi er i, men mon ikke vi kommer i normal gænge igen.

FH Byg & Gulve
Alt i tømrerarbejde
Tlf. 4129 2438 • www.fhbyg.dk
frankghald@gmail.com
KØKKEN/BAD/GARDEROBE • VINDUER/DØRE • CARPORTE/TERRASSER
TAGARBEJDE • REPARATION/VEDLIGEHOLD • OMBYGNING

Espe & Gestelev
El-Forretning ApS
Tlf. 62 66 12 20

Tage El - Tlf. 26 27 50 44

EL SALG

2 nye handicap p-pladser ved hallen

Tekst og foto: Anders Thorup

Der har i mange år været tale om, at der burde være handicap P-pladser ved indgangen til Kværndrup Hallen. Ønsket er nu blevet hørt og der

er nu ved at blive lagt sidste hånd på 2 fine parkeringspladser med nem adgang til indgangen i Kværndrup Hallen.

Borgerbiblioteket

Af Jesper Sell

På baggrund af Sundhedsmyndighedernes anbefalinger i forhold til Covid-19 smitterisiko er Borgerbiblioteket stadig midlertidigt lukket.

Selv om det tidligere har været meldt ud, at der ville komme nye åbningstider i august, er Borgerbiblioteket altså stadig lukket. Børnebøgerne er afdækket og må ikke bruges.

Så snart det bliver muligt at åbne Biblioteket igen, vil der komme meddelelse om åbningstider. Når det sker, vil en fra Biblioteksgruppen på skift, en gang

om måneden, være på biblioteket et par timer.

Du vil kunne få hjælp til at finde en god bog og få en snak om bøger.

Tidspunkter vil blive slået op i biblioteket, på infotavlen ved Brugsen og på Facebook.

Henvendelse om biblioteket til Birte Find, tlf. 42338550 eller Aina Lind Hansen tlf. 28951251

Lokalbladet for
Kværndrup Sogn
holder
generalforsamling

**Onsdag den 23. september
2020, kl. 19.30 i Kværndrup
Hallen**

Dagsorden:

1. Valg af dirigent
2. Bestyrelsens beretning
3. Forelæggelse og godkendelse af revideret årsregnskab
4. Behandling af indkomne forslag
5. Valg af bestyrelsesmedlemmer
6. Valg af 2 suppleanter til bestyrelsen
7. Valg af revisor
8. Eventuelt

Forslag til behandling på generalforsamlingen bedes sendt på mail til stinejr30@gmail.dk inden d. 12. september 2020.

På vegne af bestyrelsen
Stine Jørgensen

Kirkehøjskolen midt på Fyn - Program efteråret 2020

Kirkehøjskolens formål er gennem foredrag, fortælling og samtale at tilbyde oplysning og skabe folkelig debat om kristendom, kirke og tro. Højskolen er en uafhængig forening med en bestyrelse, der består af frivillige fra Midtfyns provsti.

Bestyrelsen vælges på den årlige generalforsamling, der afholdes i forbindelse med foredraget den 22. september. Gennem 30 år har højskolen arrangeret foredrag med økonomisk støtte fra de lokale menighedsråd.

Pris pr. foredrag inkl. kaffe/te: kr. 60,- Alle er velkomne

Knud Bjarne Gjesing

Historiker og litteraturforsker

Ingemann

- religiøsitet og nyreligiøsitet

B. S. Ingemann er fortsat én af de mest elskede salmedigtere med sange som "I østen stiger solen op" og "Lysets engel går med glans". Men Ingemann skrev meget andet end salmer, bl.a. gysernoveller og skrifter om menneskets genfødsel efter den fysiske død. Hans samlede værker udgør faktisk 41 bind, og han foregriber tanker, der også gør sig gældende i vor egen tids nyreligiøsitet. Blandt præster og teologer har han ikke altid været lige velset. I sin alderdom nægtede Grundtvig ligefrem at anerkende sin gamle ven som kristen. Hvad handler Ingemanns forfatterskab egentligt om – og hvorfor er han kættet sk?

Den 22. september kl.19.00

Ryslinge Valgmenigheds Mødesal, Åskovvej 2, Ryslinge

Hans Stavnsager

Borgmester, Faaborg-Midtfyn Kommune

Tolkiens "Ringenes herre" - om kampen mellem godt og ondt

Ringenes herre er bortset fra Bibelen den mest læste bog verden over gennem de seneste 50 år. Men værket er kun en del af det univers, som JRR Tolkien skabte igennem et langt liv. I foredraget kommer Hans Stavnsager ind på de temaer, der stadig fascinerer læsere i alle aldre over hele verden, og den indvirkning, som Tolkien stadig har på underholdningsindustrien og kulturlivet. Samtidig beretter han om inspirationen til værkerne, som spænder fra den oldnordiske mytologi til den katolske kirke. Og endelig genfortæller han en række af de legender, som for Tolkien selv var det helt centrale element i hans forfatterskab.

Den 20. oktober kl.19.00

Sdr. Næra Kirke

Anders Petersen

Lektor i sociologi ved Ålborg Universitet

Præstationssamfundet

Vi er blandt verdens lykkeligste folk, men alligevel florerer stress, angst og depression i bedste velgående. Særligt de unge er hårdt ramt, viser undersøgelser gang på gang. Jeg mener, at de unge er ramt af præstationssamfundet, som sætter dem under voldsomt pres. Et pres, der vel og mærke ikke kun er forbeholdt de unge, men som mærkes i store dele af befolkningen. Hvordan skal vi forstå dette, og hvad kan vi eventuelt gøre ved det? Anders Petersen har forsket i psykiske lidelser som samfundsphænomener. Ud over en lang række artikler, har han skrevet bogen Præstationssamfundet.

Den 3. november kl.19.00

Ryslinge Valgmenigheds Mødesal, Åskovvej 2, Ryslinge

Ruth Brik Christensen
Pædagog og diakon

Kaffe og kage mellem
krudt og kugler

Som leder af KFUMs Soldaterhjem har Ruth været med de danske soldater i Irak., Libanon og Afghanistan. Foredraget giver en anderledes vinkel på Danmarks militære engagement i verdens brændpunkter. KFUMs Soldaterhjem er et civilt fristed fra den militære hverdag, hvilket giver mange gode oplevelser med soldaterne. En af Ruths vigtigste opgaver har været at skabe rum for menneskelighed med soldaternes glæder og sorger med lyttende ører. Desuden bagte hun tonsvis af kager, og bryggede spandevis af kaffe og skabte et hjem, hvor soldaterne altid kunne komme og slappe af fra krigen.

Den 24. november kl.19.00
Ryslinge Valgmenigheds Mødesal, Åskovvej 2, Ryslinge

Det **stærkeste salgsteam** på Midtfyn
- når boligen skal **sælges!**

 Channe Broholm
Jernbanegade 16
5750 Ringe
575@edc.dk · 6262 4455

**EGEMOSE
EL & ENERGI**

**DØGN-
VAGT**

**EGEMOSE
EL & ENERGI**

- din autoriserede el-installatør

**Alt i El-arbejde, Netværk,
Energioptimering & Varmepumper**

Privat, Landbrug & Erhverv

Rudkøbing: Tlf. 6251 1130
Kværndrup: Tlf. 6227 1134
Tåsinge: Tlf. 6254 1268

www.egemose-el.dk

Landsbyen Egeskov, der forsvandt... 1. del

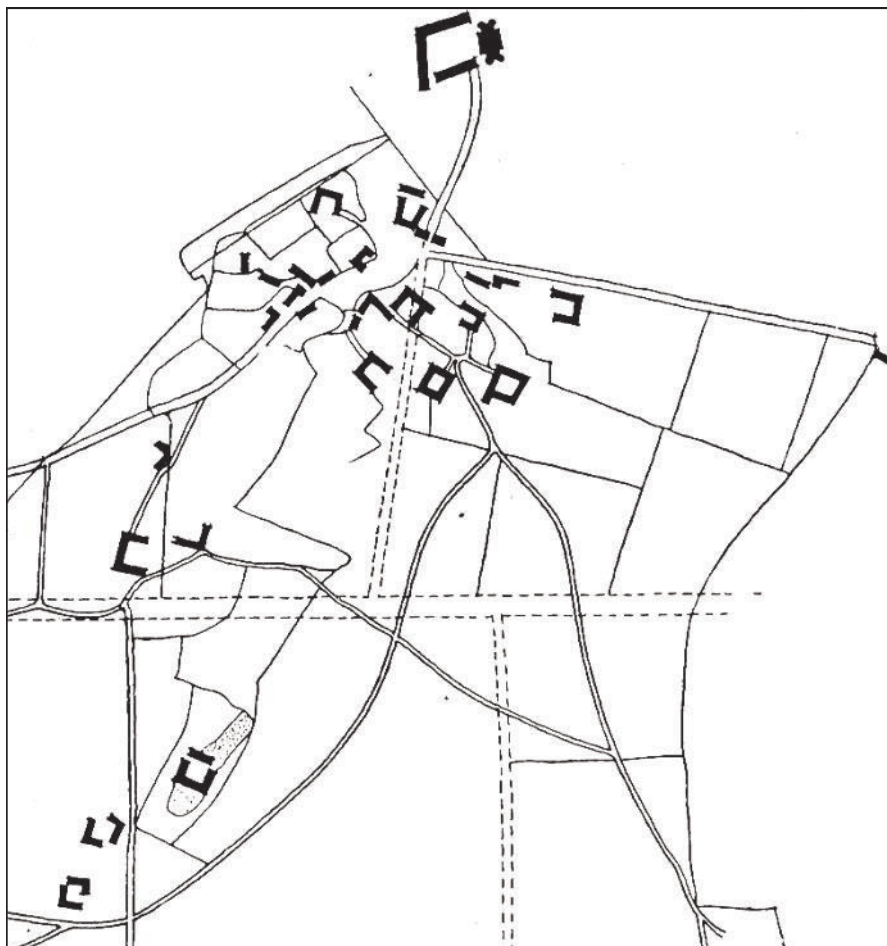
Af Edvin Larsen

Denne artikel om en af sognets landsbyer, Egeskov, er i tre dele.

Når mennesker uden for sognet hører Egeskov nævnt, tænker de som oftest blot på slottet og eventuelt herregården og aner sandsynligvis slet ikke, at navnet dækker over en gammel landsby.

Hvor langt tilbage i tiden, vi skal søge Egeskovs oprindelse, lader sig næppe helt fastslå. Navnet ser ud til at fortælle, at den er opstået i en skov af egetræer. Sognepræsten i Kværndrup, Clemens Jessen, skrev i 1743 i en indberetning til amtmanden "Her i Egnen findes mest Egetræer". Egeskov var fra begyndelsen en landsby som så mange andre med huse, gårde, smedje, mølle og kro. I historiske dokumenter er Egeskov nævnt første gang i 1405 i formen Egeskow. Forleddet er trænavnet eg, og efterleddet er skov, glda. skogh, men landsbyen er formentlig mindst et par hundrede år ældre. Landsbyen er en adelby, hvilket vil sige, at landsbyen ikke er anlagt ved udflytning, som det ofte er tilfældet. Anlæggelsestidspunktet regnes omkring overgangen mellem vikingetid og middelalder, altså omkring 1100. Som i andre landsbyer var de fleste af gårdene fæstegårde. I 1474 erhvervede Mariager Kloster i Jylland to gårde i landsbyen, og i 1497 var to gårde ejet af Glorup på Østfyn.

Egeskov var en ganske anseelig landsby i 1572, da der i landsbyen var 21 gårde. Hvad årsagen kan have været til, at Mariager Kloster har købt to gårde op på Midtfyn i 1474, vender jeg tilbage til senere i artiklens 3. del.

Kort over Egeskov By 1804

Tegnet af Aage Frydendahl eft. Fot. Af L. Larsens Udskiftningskort

Egeskovgaard

En af gårdene, Egeskovgaard, var i begyndelsen af 1400-tallet en anelse større end de andre gårde. Egeskovgaard var en hovedgård, men stadigvæk kun en bondegård. Omkring 100 år senere i 1518 var Egeskovgaard et beskedent gods med én mølle og fem gårdsæder (småbrug) i landsbyen. I perioden 1550-60 begyndte man fra denne gård at opkøbe de fleste af byens andre gårde, samtidig med at man var ved at fulden- de 30 års byggeri af slottet i

1554. I 1566 trak hovedgården sig ud af landsbyfællesskabet og blev siden drevet uafhængigt af bystævnets beslutninger. Det var begyndelsen på den udvikling, der siden kom til at præge landsbyen.

I 1660 egaliseres landsbyen. Det betød, at gårdene blev gjort "lige". Jorden blev omfordelt, så hver gårds jord i princippet kunne give samme årlige udbytte. Det var en rationalisering af godsdriften, idet der nu var et ensartet grundlag for

opkrævning af afgiftsydelser. Samtidig reduceres antallet af gårde fra 23 til 16, måske fordi de var for små og ikke rentable. I 1656 blev de sidste to gårde overtaget af Egeskovgaard. Således ejede hovedgården, Egeskovgaard, i 1664 hele landsbyen med 16 gårde, 4 husmandssteder og 12 huse. Landsbyen havde allerede i 1600-tallet mange huse som følge af hovedgårdens hoveri-behov. Koncentrationen af jordegods omkring Egeskovgaard fortsatte i 1700-tallet, hvor i alt 74 gårdmænd og 72 husmænd havde deres ejendomme i fæste under Egeskovgaard. Disse ejendomme var ud over i landsbyen, Egeskov, beliggende i Kværndrup, Trunderup, Gultved, Volstrup, Krarup, Søfælde og Snarup.

Før landboreformerne i slutningen af 1700-tallet udgjorde Egeskovgaard og Egeskov by en næsten selvforsynende produktionsenhed. Egeskovgaard ejede al jorden. Noget blev dyrket som hovedgårdsjord, mens en stor del var fæstet bort.

Fæstesystemet kom i stand i løbet af 1300-tallet. Det betød, at bonden i stedet for at være jordløs fik brugsret og økonomisk ansvar for jorden. Det fordelagtige ved den konstruktion, set ud fra herremandens synspunkt, var, at med det øgede ansvar fulgte øget motivation, og dermed fik herremanden et bedre udbytte af jorden. Til

Smedjen. Foto: Kværndrup Borgerforening, 1989.

gengæld for brugsretten måtte bonden først betale indfæstning, oversat til nudansk, en udbetaling. Dernæst måtte han forpligte sig på "at gøre og give", resten af sin tid som fæstebonde.

Det, der skulle "gives", var landgilde, det vil sige en årlig lejeafgift. Ofte var betalingsmidlet korn, men også andre landbrugsprodukter blev forlangt.

Og det, der skulle "gøres", var hovarbejdet. Bonden måtte hvert år yde et vist antal arbejdsdage på herregården.

Vi ved, at fæstebonden, Knud Nielsen, Egeskov, i året 1771-72 måtte arbejde 119 dage på Egeskovgaards jord. Hovarbej-

det dækkede alt, der havde med hovedgårdens drift at gøre. Fx pløjning, såning, høst, gødningsarbejde, brændetransport osv. 37 af årets hoveddage var specificeret som pløje- eller spandage, hvilket betød, at Knud Nielsen skulle stille med heste og de fornødne redskaber. De resterende dage var gangdage, hvor han blot skulle stille med sig selv.

Med tiden blev hovarbejdet fæstebondens største og tungeste afgift. Omfanget for den enkelte Egeskovbonde blev således fordoblet i perioden 1690-1750. Og jo mere tid bonden brugte på hovarbejde, jo mindre tid var der til at dyrke fæstejorden.

Jordfællesskabet blev derfor foreslået ophævet. På lands-

BØLLEMOSEN

døre & vinduer a/s

Nyborgvej 33 · 5772 Kværndrup · Tlf. 62 27 11 06 · betina@bdv.dk

Gadekæret ved Egeskov Slot. Foto: Edvin Larsen 2020

plan skete det med udskiftningsloven i 1781, som i 1805 blev effektueret i Egeskov.

For at stimulere bondens interesse for intensiveret drift, blev det foreslået at indføre arvefæste eller selveje. Dette skete ud fra en erkendelse af, at man i forbindelse med udskiftningen kun kunne få bonden til at foretage langsigtede investeringer, hvis han vidste, de kom hans efterkommer til gode. Overgangen til selveje havde på landsplan sit højdepunkt mellem 1798-1801, men stamhuset Egeskov begyndte først i 1861-62 at sælge fæstejord til selv-

eje.

I første halvdel af 1800-tallet blev hoveriet mange steder afløst af pengeafgifter, medens der på Egeskov var hovpligtige bønder helt op til 1860'erne. Fæstevæsenet som sådan blev først afviklet ved lov i 1919.

Den 29. maj 1805 blev landsbyen, Egeskov, udskiftet, men endnu i 1844 holdt godset landsbyen samlet, og godset ejede fortsat 14 gårde og 14 huse. Selv i 1903 var overgangen til selveje stadig langt fra afsluttet. Af landsbyens 10 gårde var to blevet selvejere, me-

dens otte stadig var i fæste under Egeskov Hovedgaard. For de 15 huse var fordelingen otte selvejere og syv i fæste. Siden er alle gårdene blevet udflyttet og gårdtomterne frilagt, og på den måde kan man i realiteten godt sige, at landsbyen er forsvundet.

Omkring gadekæret...

Midtpunktet i den gamle landsby var omkring det sted, hvor den tidligere hovedindgang til parken lå. Her findes landsbyens gamle gadekær, og tæt herved lå det gamle bystævne, hvor gårdmændene samledes, formentlig lige øst for gadekæret omkring det sted, hvor alléen fra A8 udmunder i den gamle bygade (Egeskov Gade). Smedjen lå oprindeligt ved gadekæret. De ældre sagde "at den lå i gadekæret", men senere blev den flyttet over på den anden side af vejen. Fra at være landsbyens smedje ændrede smedjen senere tilhørsforhold til at være godsets smedje, da den lå ved avlsgården. I dag er der mulighed for ved visse lejligheder at se "den gamle grovsmed" i funktion ved essen og den håndtrukne blæsebælg i smedjen. Giv dig tid til at lægge vejen forbi "den gamle grovsmed", hvis du er på besøg i parken. Det kan varmt anbefales. Det er interessant at se det gamle håndværk blive praktise-

HardSoft STÆRK IT PARTNER
Support
v/ Thomas Bang Christensen
Tlf. 62 27 29 15
www.hardsoft.dk

Kværndrup Kro
v/ Troels Jakobsen · Bøjdenvej 1 · 5772 Kværndrup
Tlf. 62 27 10 05 · Krostuen 62 29 10 22
CVR 27025579 · kvaerndrupkro@gmail.com

ret af nogle, som stadig kan mestre det. (Forfatteren her er selv ud af en smedefamilie og besøger gerne "den gamle grovsmed", når der er mulighed for det.)

Ved landsbyens gadekær lå også kálhaven, hvor man i fællesskabets tid såede kálfrø om foråret, så landsbyens beboere kunne hente deres kálplanter her til senere udplantning i de enkeltes kálhaver. Især grøn- og hvidkál udgjorde en stor del af datidens kost. Dette var en driftsform, som også var kendt fra mange andre landsbyer før udskiftningen.

Egeskov Kro

Til en landsby hørte også en kro. Ikke langt fra gadekæret på modsat side af vejen lå kroen. Huset ligger der endnu. Det er nemlig Egeskov Gade 22, som siden 1941 har været bolig for godsfuldmægtigen.

Bygningen står opført i boligregistret som værende fra 1777, men der har sikkert været en bygning inden da, for i 1743 fik etatsrådinde Krag bevilling til at drive kro på stedet. Det var oprindelig en lang bindingsværksbygning med blyvinduer og halvdøre. En dør til venstre førte ind til "slyngelstuen", hvor der var lerstampet gulv og et stort egetræsbord. I den pæne stue var der stengulv, og fra denne førte der en dør ind til storstuen til de fine gæster, og her var der fjællegulv. Uden for vinduerne var nedrammet en række egepæle med en stor bjælke som overligger. Deri var fastgjort jernringe, hvor gæsterne kunne binde deres heste, mens de var inde for at slukke tørsten.

Der findes adskillige beretninger om, at kroen havde en uheldig tiltrækning på landsbyens beboere. Medens pastor

*Til højre for den nuværende hovedindgang ses Egeskov Gade 22.
Foto: Sylvest Jensen Luftfoto, Det Kongelige Bibliotek, 1950.*

Stenstrup var sognepræst i Kværndrup (1761-75), er der berettet om, at Egeskovs ungdom holdt meget af at svire på kroen, så præsten i kirken måtte kalde til orden over for "den ugudelige Egeskovs flok". Det så altså ud som om, landsbyens beboere har benyttet kroen lidt flittigt i den her omtalte periode.

Det var helt almindeligt, at de gamle landevejskroer var rasteplasser og overnatningssteder for vejfarende. Egeskov

Kro var en landevejskro. I årene 1811-1823 blev den nuværende vej (Hovedvej A8) mellem Nyborg og Bøjden anlagt syd for byen. Men før den tid gik trafikken mellem hovedstaden og hertugdømmerne ad bygaden (Egeskov Gade) gennem Egeskov by. Vejen var en vigtig færdselsåre. Og kroen var derfor en flittigt besøgt rasteplass for de rejsende på strækningen.

(Fortsættes i næste nummer af 5772.Kværndrup)

Kilder:

Hovedgårdsregistrering Fyns Amt, Ryslinge Kommune, 1995.
Landsbyregistrering i Fyns Amt, Ryslinge Kommune, 1995.
Frydendahl, H. C.: "Egeskov by", s. 92-105 i Frydendahl H. C.(red.): *Kværndrup Sogn – Af stedlige og stedkendte mænd*, Fynsk Hjemstavns Forlag, 1943.
Jansen, Lotte: *Hoveriet til Egeskovgård*, 1977.
Larsen, Edvin: "Egeskov Markeds historie", s. 6-16 i Larsen, Edvin (red.): *Egeskov Markedsforening 1984-2009*, 2009.
Larsen, Edvin: *Egeskov Mølle – Historien om Midtfyns grimme ælling*, Svendborg Museum, 2016
Pedersen, Henrik: *De Danske Landbrug fremstillet paa grundlag af forarbejder til Christian Vs Matrikel 1688*, København, 1928.
Sylvest Jensen Luftfoto, Det Kongelige Bibliotek.
Lokalhistorisk Arkiv, Kirkevej 3, Kværndrup.

OPSLAGSTAVLEN

OPSLAGSTAVLEN

Private små annoncer :

Gives væk—køb / salg / bytte.
Arbejde tilbydes (barnepiger)

SÆLGES / KØBES

Her er plads til
din **GRATIS** annonce

RØD OG GRATIS

Indsend små annoncer **gratis** inden næste deadline til
5772.kv@gmail.com

Der har indtil for 3 år siden været tilbudt bordtennis i Kværndrup Idræts Forening.

Verdens hurtigste spil samlede både børn og voksne, piger og drenge, men de sidste par år har der ikke været nok spillere til, at vi kunne tilbyde bordtennis.

Der er kommet forespørgsel på, om der er interesse for at tilbyde bordtennis igen.

Er du interesseret i at spille – er du interesseret i at være leder/træner. Henvendelse Anders Thorup 5099 1894

LOKALE ØNSKES TIL LEJE

til brug for mindre hobbyværksted, ca. 15-30 kvm.

Skriv venligst om størrelse, mdl. leje etc. til

ppnmail@gmail.com

Venlig hilsen Peter Nielsen

KONSTRUKTØRFIRMAET

R&T - Runøe & Teil

Tømrer • Murer • Maler

ØRBÆK • NYBORG • KVÆRNDRUP

RUNOEOGTEIL.DK

AKTIVITETSKALENDEREN

Dato	Kl.	Arrangement	Sted	Arrangør / tilmelding	Pris
22.09	19.00	Foredrag v. Knud Bjarne Gjesing	Mødesalen, Ryslinge Valgmenighed	Kirkehøjskolen	60 kr.
23.09.	19.30	Generalforsamling, Lokalbladet	Hallen	5772.Kværndrup	-
24.09.	9.30	Torsdagsmotion for seniorer begynder	Hallen	Kværndrup IF	450 kr.
20.10.	19.00	Foredrag v. Hans Stavnsager	Sdr. Næra Kirke	Kirkehøjskolen	60 kr.
3.11.	19.00	Foredrag v. Anders Petersen	Mødesalen, Ryslinge Valgmenighed	Kirkehøjskolen	60 kr.
24.11.	19.00	Foredrag v. Ruth Brik Christensen	Mødesalen, Ryslinge Valgmenighed	Kirkehøjskolen	60 kr.

Vickys Rengøring
Tlf. 2536 9296

Rengøring i private hjem

---

vickysren@gmail.com
Gl. Nyborgvej 52 · 5772 Kværndrup

Novemberudstillingen d. 31. oktober 2020 er desværre aflyst eller rettere **udsat til 2021**

Vi brænder for dit boligsalg

SKAL DU HAVE SOLGT AF KVÆRNDRUPS BEDST SÆLGENDE EJENDOMSMÆGLER?*

Kontakt os på tlf. 6262 3200 eller kig forbi vores butik på Jernbanegade 27, 5750 Ringe

Nybolig

*Kilde: www.boligsiden.dk - find mægler, postnr. 5772, sanlet for butikken, solgt i alt, seneste 12 måneder, af d. 14.01.20

NIMA reklame APS

SKILTE - PYLONER
SYSTEMSKILTE
FÆRDSELSTAVLER
AUTOREKLAMER
STORFORMATPRINT

www.nima-reklame.dk Tlf. 62 27 23 30 - Ringe

Egeskov Marked 2020 er aflyst ...

Vel mødt i
2021
den 10. og 11.
september

foto: Anders Skole Overgaard

Egeskov Marked
– så ses vi ...

Egeskov Markedsforening

Bøjdenvejen 22
5772 Kværndrup
Tlf. 62 27 20 01

Dorete Hansen
Sekretær
Tlf. 20 52 33 21